

Nakládání s odpady – hodnocení

Modelové řešení a metodické komentáře:

Pracovní list 1: Ekologická stopa

Úkol 1:

Zásadní je doplnit odpověď o zdůvodnění.

- ne – Při koupeli ve vaně se zpravidla spotřebuje větší množství vody než při sprchování.
- ne – Spotřebuje se větší množství vody než v myčce.
- ano – Veškerou spotřebu energie násobíme počtem osob (voda, odpad...).
- ano – Záleží na zemi původu, způsobu pěstování i zabalení potraviny.
- ano – Třídění odpadu umožňuje recyklaci.
- ano – Dopravní prostředky mají různou spotřebu energie, významný je také počet přepravovaných osob.

Úkol 2:

Odpovědi mohou být různé, modelové odpovědi uvádíme níže. Sledujeme, zda žák porozuměl pojmu ekologická stopa a nalezne ve svém každodenním životě nějakou možnost jejího snížení. Odpověď se nemusí týkat nabízených oblastí, pokud bude jinak splňovat zadání. Je možné, že žák uvede, že nemá žádnou možnost, jak svou ekologickou stopu snížit. V tom případě by měl napsat zdůvodnění, proč tomu tak podle něho je.

Modelové řešení:

Chodit do školy pěšky nebo jezdit MHD, jezdit na kole, kupovat potraviny od lokálních pěstitelů, v bezobalových obchodech, třídit odpad, využívat odpad pro další účely (například PET láhve naplnit novým nápojem, používat je k zalévání květiny, igelitové sáčky od nákupu použít pro další balení věcí...), nakupovat do textilních tašek, pěstovat vlastní ovoce a zeleninu, částečně vynechat maso ze své stravy atd.

Pracovní list 2: Třídění odpadu

Úkol 1:

Kontejner na tříděný odpad	Barva kontejneru/nálepky	Odpad patřící do kontejneru
<i>Plasty</i>	<i>Žlutá</i>	igelitová taška, kelímek od jogurtu
<i>Barevné sklo</i>	<i>Zelená</i>	láhev od vína
<i>Čiré sklo</i>	<i>Bílá</i>	sklenice od kečupu, rozbitá sklenička
<i>Papír</i>	<i>Modrá</i>	popsaný školní sešit, noviny
<i>Nápojové kartony</i>	<i>Oranžová nálepka</i>	krabice od džusu, krabice od mléka
<i>Kovy</i>	<i>Šedá</i>	alobal, plechovka od kukuřice
<i>Odpad, který do kontejneru na tříděný odpad nepatří: plechovka od barvy na plot, mastný papírový sáček od svačiny, porcelánový hrnek, zrcadlo</i>		

Úkol 2:

Není důležité, které obaly žák vybere, mají to však být tři různé obaly. Nemůže tedy uvést například 3x PET láhev, pokaždé s jiným využitím. Možností využití mohou žáci nalézt mnoho, modelové řešení tedy uvádí jen některé příklady. Hodnotíme adekvátnost dalšího využití daného obalu.

Modelové odpovědi:

- igelitový sáček – zabalení svačiny do školy, balení potravin (ovoce, zelenina, pečivo...), ukládání věcí v domácnosti, pro balení dalších nákupů
- kelímek od jogurtu – květináče pro pěstování sazenic, ukládání různých věcí v domácnosti (knoflíky, korálky, koření...)
- PET láhev – pro další nápoje, domácí šťávy, zalévání květin, malé květináče pro sazenice, výroba dekorací, tvoření s dětmi (obtisky láhve, výroba vázy, větrníku...)
- plastová krabička od polotovaru – krabička na různé věci v domácnosti (knoflíky, koření, kuličky na prádlo, puzzle, kostky na hraní...), další ukládání potravin (cukroví, hotová jídla v lednici...)
- krabice od prášku na praní – ukládání věcí v domácnosti, tvoření s dětmi (kreslení, výroba domečků...)
- lahvička od sprchového gelu – doplnit dalším kosmetickým přípravkem
- igelitová taška – další nákupy, ukládání starého oblečení
- účtenka – psaní poznámek, seznamů, kreslení pro děti

Pracovní list 3: Běžný den

Úkol 1:

Množství odpovědí může být větší, pravděpodobné odpovědi uvádíme v modelovém řešení. V části ranní hygiena jde především o spotřebu vody. Pokud žák neuvede, kdy zapíná a vypíná vodu, není to chyba, jeho odpověď nemusí být až tak detailní. Sledujeme pak jeho odpověď ve 2. úkolu. Je možné, že si otázku spotřeby vody uvědomí až zde.

Modelové řešení:

- a) Vezmu si kartáček, dám si na něj zubní pastu, pustím vodu z kohoutku, kartáček si namočím a čistím si zuby. Vypláchnu si ústa, opláchnu si obličej. Vypnu vodu a utřu si obličej ručníkem. / Vodu vypnu, když si namočím kartáček. Znovu ji zapínám, až když si potřebuji vypláchnout ústa...
- b) Jeden z rodičů mě odveze do školy autem. / Jedu MHD. / Jdu pěšky. / Jedu na kole nebo koloběžce...

Úkol 2:

Zaměřujeme se na zdůvodnění názoru. Odpověď by měla korespondovat s úkolem 1.

Dále je možné sledovat, zda se obdobná žákova odpověď neobjevila již na pracovním listu 1 Ekologická stopa – úkol 2, kde měl žák hledat možnosti snížení vlastní ekologické stopy.

- a) ranní hygiena – Je šetrný, protože se snažím snížit spotřebu vody na minimum. / Není šetrný, protože nechávám téct vodu, i když ji zrovna nepotřebuji.
- b) cesta do školy – Je šetrný, protože chodím pěšky nebo jedu na kole, takže nezatěžuji ovzduší. / Je šetrný, protože jezdím MHD, které přepravuje větší množství osob. / Není šetrný, protože mě vozí rodiče autem, které zatěžuje ovzduší. Také jezdíme jen ve dvou, takže nevyužíváme auto dostatečně. / Není šetrný, protože mě rodiče vozí autem, ale aspoň jedeme všichni společně. Rodiče do práce a nás děti odvezou do školy, auto je plně obsazené.

Úkol 3:

Posuzujeme individuálně, odpovědí může být mnoho, některé uvádí modelové řešení. Pravděpodobně každý z nás nějakou takovou překážku mít bude, ale je možné, že žák žádnou neuvede. Pak sledujeme jeho další odpovědi a zdůvodnění v úkolech týkajících se ekologické stopy.

Modelové řešení:

Cesta autem do školy je rychlejší, nechci čekat na autobus. Zapomínám vypínat vodu a je to přece jen chvilka, než si zuby vyčistím. Nakupujeme pouze v supermarketu, protože máme všechno na jednom místě a velký výběr. Rád/a se koupu ve vaně. Zapomínám si doma vzít tašku na nákup, a tak kupuji igelitky. Snažím se třídit odpad, ale občas se mi nechce jít až ke kontejnerům na tříděný odpad...

Úroveň žákova výkonu ve zvoleném aspektu **Naplňování aktivního občanství**

Aspekt klíčové kompetence	Začínající	Poučený	Aktivně užívající
<p>Naplňování aktivního občanství</p>	<p>Na pracovním listu 1 Ekologická stopa neuvede zdůvodnění tvrzení, nenalezne možnost snížení vlastní ekologické stopy. Na pracovním listu 2 Třídění odpadu nevyplní správně tabulku a nenalezne další využití jednorázových obalů. Na pracovním listu 3 Běžný den popíše své běžné chování, ale nedokáže zhodnotit jeho vliv na životní prostředí, případně ho označí za šetrné, i když to tak dle jeho popisu není. Nenalezne žádnou překážku změny svého chování, přestože se jeho chování v předchozích úkolech ukázalo jako nešetrné.</p>	<p>Na pracovním listu 1 uvede zdůvodnění tvrzení, nenalezne možnosti snížení vlastní ekologické stopy. Na pracovním listu 2 vyplní správně tabulku a nalezne alespoň jedno další využití jednorázových obalů. Na pracovním listu 3 popíše své běžné chování, nedostatečně zhodnotí jeho vliv na životní prostředí. Nenalezne překážky, které mu brání změnit chování, aby bylo šetrnější k životnímu prostředí.</p>	<p>Na pracovním listu 1 uvede zdůvodnění tvrzení a nalezne možnosti snížení vlastní ekologické stopy. Na pracovním listu 2 vyplní správně tabulku a nalezne další využití jednorázových obalů. Na pracovním listu 3 popíše své běžné chování a zhodnotí jeho vliv na životní prostředí. Nalezne alespoň jednu překážku, která mu brání změnit jeho chování, aby bylo šetrnější k životnímu prostředí.</p>